

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ing. J. D.**, zastoupeného Mgr. Michalem Hanzlíkem, advokátem se sídlem Na Hřebenech II 1718/8, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábř. Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2010, č. j. 365/2010-160-SPR/2, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 12. 2013, č. j. 4 A 21/2010 – 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 5. 2010, č. j. 365/2010-160-SPR/2 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 19. 3. 2010, č. j. MHMP 258239/2010/Slá, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 a § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a byla mu uložena pokuta ve výši 3500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1000 Kč. Těchto přestupků se měl dopustit tím, že dne 20. 5. 2009 v 21.22 hod. na dálnici D 11 řídil osobní automobil, přičemž mu po odečtení přípustné tolerance měření byla naměřena rychlost jízdy 177 km/h, a při silniční kontrole nepředložil doklady potřebné pro řízení vozidla.

[2] Žalobu, v níž žalobce namítal nicotnost napadeného rozhodnutí, neboť mu dle jeho názoru nebylo vůbec doručeno a nemohlo tak ani nabýt právní moci, zamítl Městský soud

v Praze rozsudkem ze dne 27. 12. 2013, č. j. 4 A 21/2010 – 31 (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“). Městský soud dospěl k závěru, že při doručování napadeného rozhodnutí postupoval žalovaný správně, neboť ačkoli zmocněnec žalobce Ing. O. T., CSc. nepodepsal jemu udělenou plnou moc, podal proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně za žalobce odvolání, z čehož lze dovodit, že plnou moc udělenou žalobcem přijal. Žalovanému pak bylo tímto zmocněncem sděleno, že žalobce plnou moc dne 15. 4. 2010 odvolal, až podáním doručeným dne 14. 5. 2010; žalovaný tedy do 14. 5. 2010 oprávněně vycházel z toho, že žalobce je tímto zmocněncem zastoupen. Pokud tedy bylo napadené rozhodnutí doručeno zmocněnci dne 12. 5. 2010, pak bylo postupováno v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a doručení rozhodnutí samotnému žalobci nemělo vliv na běh lhůt. Dle městského soudu tedy bylo napadené rozhodnutí řádně doručeno dne 12. 5. 2010, v tento den nabylo právní moci a nebylo třeba zabývat se otázkou, zda bylo také doručeno přímo žalobci.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní setrval na názoru, že napadené rozhodnutí nenabývalo právní moci a dne 21. 5. 2010 došlo k prekluzi jemu přisuzovaných přestupků. Zmocněnec stěžovatele Ing. O. T., CSc. dopisem ze dne 12. 5. 2010, který byl doručen žalovanému dne 14. 5. 2010, oznámil jak novou zahraniční adresu stěžovatele pro doručování, tak vypovězení plné moci, které nastalo dne 15. 4. 2010. Dle stěžovatele lze jednoznačně dojít k závěru, že žalovaný měl dne 14. 5. 2010 postaveno najisto, že Ing. O. T., CSc. již není stěžovatelovým zmocněncem, a od stejného dne žalovaný znal rovněž doručovací adresu stěžovatele. S ohledem na fakt, že k prekluzi přestupků došlo až dne 21. 5. 2010, tedy měl k dispozici 7 dní, aby mu napadené rozhodnutí doručil na uvedenou doručovací adresu. Dle názoru stěžovatele napadený rozsudek zakládá nový, v zákoně neuvedený způsob zániku plné moci. Pokud plná moc nebyla udělena advokátovi, ale toliko zmocněnci, žádná zákonná úprava neumožňuje jednat s takovou osobou v situaci, kdy došlo k zániku plné moci. Napadený rozsudek tak bez opory v zákoně dovozuje, že vůle stran dohody o obsahu a účinnosti plné moci není autonomní a orgán veřejné moci může zcela bez ohledu na základní ústavní práva vykládat zákon na základě vlastní libovůle. Zákonná ustanovení o zániku plné moci jsou kogentní a vzhledem k jejich jednoduchosti nevzbuzují žádné interpretační pochybnosti. Dle názoru stěžovatele nebyl důvod, aby správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí až po 10 měsících od údajného spáchání přestupků a následně svou vlastní nečinností řešil pokusem o obcházení zákona, když odvolání (pozn. Nejvyššího správního soudu: stěžovatel má zřejmě na mysli rozhodnutí o odvolání) mělo být doručováno subjektu, který neměl žádné oprávnění činit ve věci jakékoliv úkony.

[4] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu a uvedl, že neměl jediný důvod pro to, aby postupoval stěžovatelem popsaným způsobem. Napadené rozhodnutí bylo řádně doručeno do rukou stěžovatelova zmocněnce dne 12. 5. 2010, a tak nemělo smysl toto rozhodnutí doručovat stěžovateli do zahraničí. V dané věci bylo zcela bezpředmětné, kolik dní zbývalo do zániku odpovědnosti za přestupek či po jak dlouhé době (od spáchání přestupků) bylo rozhodnutí vydáno. Pokud bývalý zmocněnec stěžovatele neměl žádné oprávnění činit ve věci jakékoliv úkony, není zřejmé, na jakém základě by byl oprávněn učinit úkon spočívající ve sdělení stěžovatelovy adresy pro doručování. Nadto by nemělo být k této námitce přihlíženo, neboť ji stěžovatel v předchozím řízení neuplatnil, ač tak učinit mohl. V otázce zániku plné moci se žalovaný ztotožnil s názorem městského soudu, že vypovězení plné moci nabývá vůči správnímu orgánu účinnosti až v momentě, kdy mu bylo oznámeno.

pokračování

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Podmínka povinného zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. je také splněna. Kasační stížnost je tedy přípustná, a to i přes tvrzení žalovaného, který uvedl, že stěžovatel kasační námitku týkající se okamžiku vypovězení plné moci neuplatnil v předchozím řízení, ač tak učinit mohl. Tato námitka se však přímo vztahuje k žalobnímu tvrzení, že stěžovateli nebylo napadené rozhodnutí vůbec doručeno a nenabývalo právní moci; lze ji tak považovat za podrobnější rozvedení žalobního bodu, nikoli za nepřípustné rozšíření žaloby (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 - 43, publikované pod č. 685/2005 Sb. NSS, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[6] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Meritem sporu je určení okamžiku, kdy Ing. O. T., CSc. přestal být zmocněncem stěžovatele, resp. kdy vůči správnímu orgánu nabylo účinnosti vypovězení plné moci udělené mu stěžovatelem pro zastupování ve správním řízení. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudky ze dne 29. 4. 2009, č. j. 1 As 32/2009 – 58; ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 61/2010 – 94; či ze dne 29. 1. 2014, č. j. 1 As 152/2013 – 32) nabývá vypovězení plné moci účinnosti až v okamžiku, kdy bylo orgánu veřejné moci (v nyní posuzované věci správnímu orgánu) oznámeno. Správní řád v § 33 a § 34, jež dopadají na institut zastoupení na základě plné moci, úpravu následků vypovězení plné moci neobsahuje; proto je třeba použít ustanovení jiných právních předpisů, konkrétně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, který obsahuje obecná pravidla vzniku, obsahu a zániku právního vztahu zastoupení na základě dohody o plné moci v §§ 31 až 33b. Obecná úprava vychází z toho, že právním důvodem vzniku zastoupení je smlouva o zastoupení mezi zastoupeným účastníkem (zmocnitelem) a zástupcem (zmocněncem). Tuto smlouvu je však třeba odlišovat od plné moci, která je jednostranným projevem vůle adresovaným třetím osobám (v nyní posuzovaném případě správnímu orgánu), jímž zmocnitel osvědčuje existenci a rozsah zmocněncova oprávnění za něj jednat. Stejně jako při prokázání existence (vzniku) zastoupení je pro orgán veřejné moci rozhodná plná moc, a nikoliv sama smlouva o zastoupení, při zániku zastoupení přihlíží pouze k oznámení o výpovědi plné moci (jejímu odvolání), nikoliv k samotné výpovědi či odvolání plné moci. Tento přístup odráží právem předpokládanou povinnost zmocnitele a zmocněnce oznámit třetí straně ukončení zastupování (§ 33b odst. 5 občanského zákoníku). Nedodržení této povinnosti je významné pouze na úrovni soukromoprávního vztahu mezi zmocněncem a zmocnitelem (vznik odpovědnosti a případného nároku na náhradu škody), nikoliv ve vztahu k třetím osobám (zde k orgánu veřejné moci). Na stejných principech spočívá i právní úprava zastoupení na základě plné moci, obsažená v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v jeho § 28 odst. 2. Nejvyšší správní soud přitom již dovodil, že citovaného ustanovení je třeba analogicky použít i pro posouzení zániku plné moci zmocněnce účastníka správního řízení (viz rozsudek ze dne 22. 2. 2012, č. j. 8 As 94/2011 - 80).

[8] V nyní posuzované věci nebylo sporu o tom, že napadené rozhodnutí bylo zmocněnci stěžovatele doručeno dne 12. 5. 2010 a oznámení zmocněnce stěžovatele o vypovězení plné moci bylo žalovanému doručeno až dne 14. 5. 2010 (doloženo na č. l. 11 a 12 správního spisu). Účinky vypovězení plné moci tak vůči žalovanému nastaly až po řádném doručení napadeného

rozhodnutí, tedy dne 14. 5. 2010; okamžik odvolání plné moci ze strany stěžovatele je pro nyní posuzovanou věc zcela irrelevantní. Oporu nelze najít ani pro stěžovatelovo tvrzení, že právní řád upravuje určení okamžiku zániku účinnosti plné moci ve správním řízení odlišně, je-li zmocněncem účastníka řízení advokát. Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že argumentace předestřená stěžovatelem v kasační stížnosti nemůže zpochybnit okamžik řádného doručení napadeného rozhodnutí stěžovateli (tj. dne 12. 5. 2010), a nemohlo tedy dojít ani k prekluzi přestupků jím spáchaných dne 20. 5. 2009.

IV. Závěr

[9] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody kasační stížnosti, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[10] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému náklady nad rámec jeho činnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. září 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu